

CZU 378.146+796.4

FACTORII DETERMINANȚI AI REUȘITEI STUDENȚILOR LA ORELE DE GIMNASTICĂ

Tomșa Nicolae¹

¹Universitatea de Stat de Educație fizică și Sport, Chișinău, Republica Moldova

Rezumat. În lucrare este abordată problema însușitei studenților anului I la disciplinele de învățământ „Gimnastica artistică” și „Didactica gimnasticii”. Sunt cercetate 8 motive care determină nivelul de formare a cunoștințelor și deprinderilor profesionale, repartizate în: motive pozitive (nivelul de predare a disciplinelor de învățământ; interesul pentru profesia aleasă; participarea activă la procesul instructiv-educativ) și motive negative (lipsa desfășurării lucrului individual în studierea materiei; programul curricular supraîncărcat; cunoștințe și deprinderi insuficient formate la treapta liceală; frecvența scăzută a lecțiilor; lipsa interesului pentru viitoarea specialitate).

Motivele și cauzele însușitei studenților au fost analizate în baza unui studiu al opiniilor studenților anului I, axat pe studierea procesului de motivare descris în literatura de specialitate.

Cuvinte-cheie: însușită, gimnastică, studenți, învățământ.

Scăderea nivelului însușitei studenților la disciplina „Gimnastica artistică” și „Didactica gimnasticii” ne îngrijorează foarte mult. Aceasta a servit drept premisă pentru studierea și analiza problemei respective, având în vedere că însușirea materiei de studiu stă la baza calității pregătirii viitoarelor cadre profesionale în orice domeniu social.

Scopul lucrării constă în cercetarea factorilor ce determină reușita studenților la disciplinele de învățământ nominalizate.

Obiectivele cercetării:

1. Studierea procesului de motivare descris în literatura de specialitate.
2. Cercetarea opiniei studenților referitoare la factorii determinanți ai reușitelor lor *Gimnastica artistică* și *Didactica gimnasticii*.
3. Prelucrarea matematică și comentarea rezultatelor cercetării întreprinse.
4. Elaborarea unor concluzii și propuneri pentru îmbunătățirea nivelului însușitei studenților la disciplinele de învățământ indicate.

O însemnătate teoretico-științifică pentru cercetările noastre o au lucrările autorilor: Bryant J.Cratty (1978); I.N.Reșeteni (1986); Ia.Galan, N.Gnesi, T.Leasota, A.Moldovan (2016) și alții.

Procesul de motivare poate fi analizat sub diferite aspecte. El stă la baza organizării și desfășurării activităților omului.

Cunoscutul psiholog american Bryant J.Cratty (1978) explică termenul „motivare” drept factori și procese care stimulează oamenii pentru a activa sau a nu activa în diferite situații. Motivele, în viziunea autorului, presupun o analiză amplă a cauzelor priorității diferitor activități pe care omul le exercită.

Ca motiv pentru activitatea umană servesc, spune I.N.Reșeteni (1986), necesitățile lui fizice și spirituale de a acționa într-un fel sau altul. Iar autorii Ia.Galan, N.Gnesi, T.Leasota și A.Moldovan (2016) analizează un șir de motive ale elevilor pentru participare la lecțiile de cultură fizică în școală.

Ținând cont de părerea autorilor citați, s-a purces la realizarea scopului și a obiectivelor trasate.

Cercetările au fost realizate la baza sportivă a USEFS din or. Chișinău în anul universitar 2017-2018. Respondenți au fost: 17 studenți ai grupeii 101 AS, ceea ce constituie 65,4% din numărul total de studenți; 11 studenți ai grupeii 102 ASr, respectiv 73,3 % din întreg efectivul grupeii date; 18 studenți ai grupeii 108 EF, respectiv 72,0%. În total, au participat la cercetările întreprinse 46 respondenți, ceea ce constituie 69,7% din numărul total (66) de studenți ai acestor grupe academice.

Pentru cercetarea opiniei studenților referitoare la motivele învățării lor la disciplinele de învățământ „Gimnastica artistică” și „Didactica gimnasticii” a fost elaborat un chestionar cu 9 întrebări. 8 întrebări presupuneau aprobarea sau dezaprobarea conținutului informației prin calificativele „Da”, „Nu” și „Îmi vine greu să răspund”. O întrebare prevedea indicarea altor cauze și motive ce contribuie, după părerea respondenților, într-un fel sau altul la însușirea materiei de studiu la gimnastică.

Tabelul 1. Motivele care determină nivelul de formare a cunoștințelor și deprinderilor profesionale ale studenților anului I la disciplinele de învățământ „Gimnastica artistică” și „Didactica gimnasticii”

Nr. crit.	Motivele cauzale	Grupa academică	108 EF		101 AS		102 ASr		TOTAL	
			n	%	n	%	n	%	n	%
		Nr. total de studenți	25	100	26	100	15	100	66	100
		Nr. de respondenți însușita	18	72,0	17	65,4	11	73,3	46	69,7
1	<i>Interesul pentru profesia aleasă</i>	<i>da</i>	15	83,3	17	100	10	90,9	42	91,3
		<i>nu</i>	1	5,6	-	-	-	-	1	2,2
		<i>greu de răsp.</i>	2	11,1	-	-	1	9,1	3	6,5
2	<i>Lipsa interesului pentru viitoarea specialitate</i>	<i>da</i>	10	55,6	4	23,5	2	18,2	16	34,8
		<i>nu</i>	8	44,4	13	76,5	9	81,8	30	65,2
		<i>greu de răsp.</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
3	<i>Participarea activă la procesul instructiv-educativ</i>	<i>prelegeri</i>	8	44,4	8	47,1	8	72,7	24	52,2
		<i>practice</i>	18	100	14	82,4	9	81,8	41	89,1
		<i>forme evaluare</i>	10	55,6	9	52,9	5	45,5	24	52,2
4	<i>Frecvența scăzută la lecții</i>	<i>da</i>	8	44,4	6	35,3	4	36,4	18	39,1
		<i>nu</i>	9	50,0	11	64,7	7	63,6	27	58,7
		<i>greu de răsp.</i>	1	5,6	-	-	-	-	1	2,2
5	<i>Lipsa desfășurării lucrului individual în studierea materiei de învățământ</i>	<i>da</i>	12	66,7	11	64,7	8	72,7	31	67,4
		<i>nu</i>	4	22,2	6	35,3	3	27,3	13	28,3
		<i>greu de răsp.</i>	2	11,1	-	-	-	-	2	4,4
6	<i>Programul curricular supraîncărcat (numărul mare de ore stabilit în planul de învățământ)</i>	<i>da</i>	11	61,1	9	52,9	6	54,6	26	56,5
		<i>nu</i>	7	38,9	8	47,1	5	45,5	20	43,5
		<i>greu de răsp.</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
7	<i>Nivelul de predare a disciplinelor de învățământ</i>	<i>înalt</i>	9	50,0	10	58,8	9	81,8	28	60,9
		<i>mediu</i>	7	38,9	4	23,5	2	18,2	13	28,3
		<i>suficient</i>	1	5,6	3	17,7	-	-	4	8,7
8	<i>Posedarea insuficientă a cunoștințelor și deprinderilor la gimnastica curriculară liceală</i>	<i>da</i>	7	38,9	11	64,7	7	63,6	25	54,4
		<i>nu</i>	11	61,1	6	35,3	4	36,4	21	45,7
		<i>greu de răsp.</i>	-	-	-	-	-	-	-	-

Chestionarul a fost anonim și respondenții și-au expus obiectiv părerea individuală referitor la problema studiată. Rezultatele sondajului pedagogic au fost prelucrate matematic și prezentate în tabelul de mai sus.

În urma analizei rezultatelor cercetării pedagogice, se observă motivul esențial, ce contribuie la formarea cunoștințelor și deprinderilor profesionale ale studenților anului I la disciplinele de învățământ *Gimnastica artistică* și *Didactica gimnasticii*, este *interesul pentru profesia aleasă*, ce-i stimulează în procesul de învățământ pe 91,3 % respondenți. Acest motiv prevalează la toate grupele academice participante la experimentul pedagogic (gr.101 AS – 100%, gr.102 ASr – 90,9% și gr.108 EF – 83,3%).

Următorul motiv ce stă la baza însușitei studenților este *lipsa desfășurării lucrului individual în studierea materiei de învățământ*, indicat de 67,4 % respondenți (gr.102 ASr – 72,7 %, gr.108 EF – 66,7 % și gr. 101 AS – 64,7 %).

În ceea ce privește *nivelul de predare a disciplinelor de învățământ*, 60,9% studenți accentuează nivelul „înalt” de predare, 28,3% - nivelul „mediu” și 8,7% - nivelul „suficient”.

Un alt motiv în viziunea a 56,5% din respondenți îl constituie *programul curricular supraîncărcat (numărul de ore stabilit în planul de învățământ)*: 120 ore, inclusiv 80 ore auditoriale și 40 ore individual). O viziune diametral opusă o au 43,5% respondenți.

La formarea nivelului profesional universitar contribuie și cunoștințele și deprinderile motrice liceale. Astfel, 54,4 % respondenți arată că motivul însușitei lor este *posedarea insuficientă a cunoștințelor și deprinderilor la gimnastica curriculară liceală*. O altă părere o au 45,7% respondenți, ce afirmă că posedă cunoștințe curriculare liceale.

Participarea activă la procesul instructiv-educativ dă rezultat pozitiv și servește drept cauză a reușitei studenților, motiv indicat numai de 52,2% respondenți, ce se prezintă pentru activitate la prelegeri și la procesul de evaluare a cunoștințelor și deprinderilor profesionale. Pentru activitate la lecțiile practice optează părerea 89,1% respondenți.

Regretabil este și faptul că 58,7% respondenți nu consideră *frecvența scăzută la lecții* drept una dintre cauzele reușitei scăzute a materiei de studiu. Doar 39,1% accentuează acest motiv.

Încă un motiv al formării nivelului de capacități profesionale este *lipsa interesului pentru viitoarea specialitate* (34,8% respondenți), iar 65,2% studenți nu și-au pierdut interesul față de specialitatea aleasă.

Printre alte motive ce determină nivelul de formare a cunoștințelor și deprinderilor profesionale ale studenților anului I la gimnastică sunt: lipsa timpului pentru procesul de instruire, diferite probleme familiale, probleme de sănătate, simțul neîncrederii în sine, antrenamente zilnice ca sportivi de performanță, constituția corpului, factorul psihologic referitor la specialitatea aleasă, prezența bunei discipline de muncă la lecții.

Motivele reușitei studenților analizate în lucrarea noastră se clasifică în pozitive și negative (Figura 1). Cele pozitive contribuie la creșterea procentului însușitei, iar cele negative înrăutățesc acest proces.

Toate aceste cauze și motive atât pozitive, cât și negative și-au lăsat amprenta asupra pregătirii profesionale a studenților anului I la *Gimnastica artistică* și *Didactica gimnasticii*. Astfel, însușita la aceste discipline de învățământ constituie în gr.108 EF - 72,0%, gr.101 AS – 65,4%, gr.102 ASr – 73,3%.

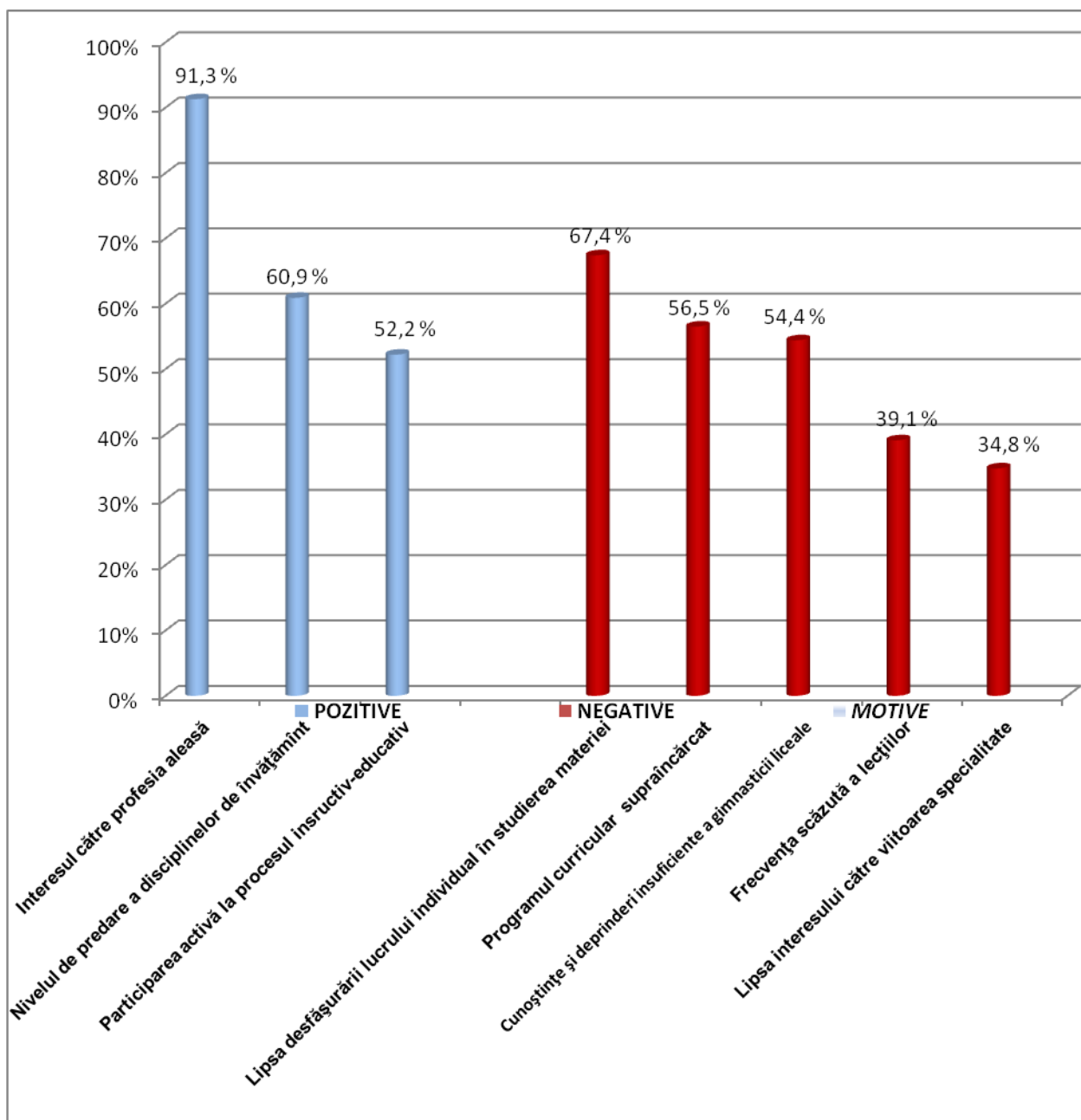

Fig.1. Clasificarea motivelor însușitei

Ținând cont de cele relatate în lucrare, deducem următoarele:

1. Motivul poate fi definit drept catalizator sau inhibitor al activității sociale a omului în corespundere cu necesitățile lui vitale fizice sau spirituale.

2. Drept catalizatori ai formării cunoștințelor și deprinderilor profesionale ale studenților servesc motivele pozitive, iar

inhibatori sunt motivele și cauzele negative (Figura 1).

3. În linii generale, opiniile respondenților referitoare la formarea cunoștințelor și deprinderilor profesionale la *Gimnastica artistică* și *Didactica gimnasticii* sunt obiective, fapt demonstrat de cele peste 50% răspunsuri ale studenților la aprecierea a 6 din cele 8 cauze și motive (Figura 1).

4. Cel mai efectiv motiv al însușitei studenților este *interesul pentru profesia aleasă* – 91,3 % respondenți. Cel mai vădit motiv al însușitei joase a materiei de studiu este *lipsa desfășurării lucrului individual* preconizat în curriculumul universitar – 67,4 % respondenți.

5. Motivele *frecvența scăzută la lecții* – 39,1 % și *lipsa interesului pentru viitoarea specialitate* – 34,8 %, după părerea noastră, au fost subapreciate de către respondenți.

Pentru îmbunătățirea nivelului de cunoștințe și deprinderi profesionale, propunem:

1. Îmbunătățirea frecvenței la lecții.

2. Sporirea rolului didacticii universitare ca principal izvor de pregătire a viitorilor specialiști de cultură fizică și sport.

3. Conștientizarea cuvenită și respectarea compartimentului ”Lucrul individual” preconizat în planul de învățământ și curriculumul universitar – 40 ore.

4. Modificarea Programei de admitere la USEFS în vederea testării tuturor compartimentelor programei curriculare liceale.

Referințe bibliografice:

1. Кретти Брайент, Дж. (1978). *Психология в современном спорте*. Москва: Физкультура и спорт. 224 с.
2. Решетень, И.Н. (1986). Сущность процесса обучения. В кн. Педагогика: Учеб. для ин-тов физ.культ. / Под ред. В.В.Белорусовой и И.Н.Решетень. 2- изд., доп. и пере. раб. Москва: «Физкультура и спорт», с.70-81.
3. Галан, Я., Гнесь, Н., Лясота, Т., Молдован, А. (2016). *Мотивационные приоритеты школьников к занятиям по физической культуре в школе*. Materialele Congresului Științific Internațional „Sport. Olimpism. Sănătate”. Vol. I, 5-8 octombrie. Chișinău: USEFS, p.180-184.